

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Програма «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» у
контексті літературної освіти школярів**

**Освітня програма «Середня освіта (польська мова та література)»
Перший (бакалаврський) рівень**

**Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.02 Мова і література (польська)**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація					
Назва дисципліни	Програма «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» у контексті літературної освіти школярів				
Викладач (-і)	Канд. пед. наук, доцент Мартинець Алла Михайлівна				
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44				
E-mail викладача	alla.martynec@pnu.edu.ua				
Формат дисципліни	очна				
Обсяг дисципліни	Кредити ЕКТС 3 (90 годин)				
Посилання на сайт дистанційного навчання	www://d-learn.pu.if.ua/				
Консультації	Обговорення завдань самостійної роботи та планів індивідуальної роботи.				
2. Анотація до курсу					
<p>Навчальний курс висвітлює основні точки зору щодо поняття «критичне мислення», пропонує інформацію про змісту та алгоритми застосування стратегій, що ввійшли у Програму «Читання та письмо для розвитку критичного мислення». Окрім того, курс дає можливість повправлятися у груповій, парній та індивідуальній роботі, набути навичок роботи з текстом та опанувати цікавий методичний інструментарій, який може прислужитися здобувачам освіти у практичній діяльності. Матеріали, пропоновані курсом, дозволяють реалізовувати моделювання окремих етапів уроків із літератури.</p>					
3. Мета та завдання курсу					
<p>Мета курсу проглядається через спробу знайомства студентів з особливостями використання на уроках інтерактивних технологій.</p> <p>Завданнями курсу є формування привентивних навичок роботи зі стратегіями, пропонованими програмою «Читання та письмо для розвитку критичного мислення»; знайомством з можливостями використання їх на уроці; визначення місця та доцільності використання стратегій як у структурі традиційного, так і нетрадиційного уроку.</p>					
4. Результати навчання (компетентності)					
<p>Знати історію створення та входження Програми «ЧПКМ» в український освітній простір; володіти інформацією про наповнення програми; усвідомлювати різні погляди на поняття «критичне мислення»; оволодіти психолого-педагогічними базовими складовими Програми; знати мету та завдання Програми «Читання та письмо для розвитку критичного мислення». Демонструвати уміння вільно спілкуватися державною та іноземною мовами.</p> <p>Декларувати уміння аналізувати навчальний матеріал і добирати необхідні стратегії для його представлення на уроці; моделювати окремі етапи уроку, використовуючи навчальний матеріал, пропонований Програмою; демонструвати уміння працювати індивідуально, у групах та парах; спираючись на різні точки зору вибирати свою позицію, відстоювати її і презентувати. Представляти уміння диференційованої роботи із урахуванням інтересів окремих індивідів та їх здатностей до реалізації творчих завдань на основі стратегій Програми ЧПКМ.</p>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
Лекції				10 години	
практичні				20 годин	
самостійна робота				60 годин	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
8	014 Середня освіта		IV курс	Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Всуп. (Про Програму.	Лекц.	1, 2, 3, 8	2 години		

Поняття про «критичне мислення». Суб'єкт-суб'єктна взаємодія у системі критичного мислення).			Опрацювати критичний матеріал за темою.		
Призначення критичного мислення (Функції критичного мислення. Завдання, які вирішує критичне мислення. Критичне мислення та уроки літератури)	Лекц.	1, 2, 8	2 години Опрацювати критичний матеріал за темою.		
Зріла та незріла особистість або «логіка успіху» та «логіка невдачі» (Поняття успіху та невдачі. Успішна діяльність учня. IQ, емоційний інтелект, мислення, розум, довіра. Піраміда логічних рівнів Роберта Ділтса)	Лекц	1,7,8, 12	2 години Опрацювати критичний матеріал за темою.		Згідно розкладу
Особливості моделей навчання за Програмою (Своєрідність використання тексту у предметній сфері; трикомпонентна структура уроку; арсенал прийомів (стратегій) програми.	Лекц.	5,6	2 години Опрацювати критичний матеріал за темою.		Згідно розкладу
Цінності догматичного і критичного мислення (Типи мислення та їх особливість. Цінність стабільності. Цінності критичного мислення. Мотивація у діяльності вчителя)	Лекц.	7,8, 12	2 години Опрацювати критичний матеріал за темою.		Згідно розкладу
Малі стратегії Програми («Кубування» «Гронування» «Сенкан» «Вільне письмо» «Щоденник подвійних нотаток» «Методика взаємних запитань» «Збережи останнє слово за собою» «Кола Вена» «Літературні листи» «Запитання до автора»	Практ.	3, 6, 10, 11	6 годин. Привести приклади для кожної стратегії використовуючи матеріал із шкільних підручників	15 балів	Згідно розкладу

«Порушена послідовність»,					
Великі стратегії програми («Система «Поміч» «Кероване читання» «Кутки» «Джигсоу» «Літературні кола» «Семінар читачів» «Сітка Елвермана» «ЗХВ» «Карусель»)	Практ.	3, 6, 10, 11	10 годин Привести приклади для кожної стратегії використовуючи матеріал із шкільних підручників	25 балів	Згідно розкладу
Співвідношення повсякденного, фахового та критичного мислення (Повсякденне або побутове мислення та його місце у навчанні дитини. Фахове мислення і професійна діяльність педагога. Своєрідність критичного мислення. Вчитель виконавець чи творець?)	Лекц., практ.	1, 2, 12,	4 години Опрацювати критичний матеріал за темою. Підготуватися до дискусії Вчитель виконавець чи творець? Використанням інструментів Програми «Читання та письмо для розвитку критичного мислення».	10 балів	Згідно розкладу
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання проводиться за стобальною системою, з якої 50 балів студент збирає протягом семестру, а 50 балів відводиться на іспит (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).. Загальні 100 балів включають: 50 балів за практичні заняття, 10 балів контрольна робота, 10 балів тестові завдання, 30 балів самостійна робота.				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне і емпірично верифіковане висвітлення питання.				
Практичні заняття	Відповідь оцінюється у площині п'ятибальної системи.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліною форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню.				
7. Політика курсу					
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc					
9. Рекомендована література					
1. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. К., 2018. 344 с. 2. Ліпман, М. Чим може бути критичне мислення? [Текст] // Вісник програм шкільних обмінів. 2006. № 27. С. 17-23.					

3. Мартинець А.М. Сучасний урок зарубіжної літератури. Харків : Видавнича група «Основа», 2005. 170 с. С. 28-32.
4. Мартинець А.М. До проблеми зацікавлення учнів уроком світової літератури.
5. Мартинець А.М. Нові педагогічні технології: інтерактивне навчання. Літературознавчі студії: компаративний аспект (пам'яті докторів наук, професорів В. Г. Матвіїшина та М. В. Теплінського присвячується). Збірник статей. Упорядники: І. В. Девдюк, А. М. Мартинець. Відп. ред. І. В. Козлик. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2014. Вип. 2. 176 с. Відкритий урок. 2003. №7-8. С.144-149
6. Мартинець А.М. Сучасний урок зарубіжної літератури : точка зору. Методичний посібник. Івано-Франківськ, 2015. 140 с.
7. Основи критичного мислення: методичний посібник для вчителів. Електронна версія. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.criticalthinking.expert/shop/osnovy-krytychnogo-myslennya-metodychnyj-posibnyk-dlya-uchyteliv/>
8. Панченков А. Дидактичні стратегії критичного читання. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua/school/method/technol/1125/>
9. Поль Р.У. Критическое мышление: Что необходимо каждому для выживания в быстро меняющемся мире [Электронный ресурс]. Режим доступу: <http://evolkov.net/critic.think/Paul.R/index.html>
10. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. Київ : Вид-во «Плеяди», 2006. 220 с. С. 10-21
11. Технологія «Читання та письмо для розвитку критичного мислення». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/tehnologia-citanna-ta-pismo-dla-rozvitku-kriticnogo-mislenna-123784.html>
12. Халперн, Д. Психология критического мышления [Электронный ресурс]. Режим доступу: https://www.ereading.club/bookreader.php/110655/Halpern_-_Psihologiya_kriticheskogo_myshleniya.html

Викладач кандидат педагогічних наук, доцент А.М.Мартинець